

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

PIK VII.

Ч. 110.

СУБОТА, 12. ВЕРЕСНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 12th, 1925.

No. 110. VOL. VII.

РІФИ ПЕРЕТЯЛИ ЕСПАНСЬКУ БОЄВУ ЛІНІЮ НА ТРИ ЧАСТИНИ.

Зводять бої у брам Тетуану, столиці еспанського Марока, і дісталися до міжнародної зони Танжеру.

ПАРИЖ, 10. вересня. — Еспанська команда боїться за західний фронт в Мароко. Ріфи перетяли вчора цей фронт коло Арзілі вже другий раз і борються у брам Тетуану, якому грозить захоплення.

Еспанський диктатор Прімо де Рівера видав приказ, щоб всі ужиточні війська з фронту коло Меллі вислали до Тетуану, куди він сам поїхав.

Еспанська директорія вислала наглий авель до маршалка Петейна, команданта французької армії в Мароко, щоб він розпочав офензиву проти Ріфів в районі Везану і в той спосіб ослабив натиск Ріфів на Тетуан.

Ріфи під команду брата Абд-Ель-Крима перетяли еспанську армію на фронті Тетуан-Ляраш на три частини і через один пролом дісталися до міжнародної зони Танжеру.

Вони перетяли також дорогу і залізницю між Цеутою а Тетуаном, і вислали з Цеути на підмогу Тетуанові еспанські війська мусять тепер пробивати собі дорогу боем.

Еспанська директорія, яка рішила була не вислати до Марока більше як 40,000 новозоблізованих жовнів, одержала від генерала де Рівери просьбу, щоб вислати негайно ще 40,000 жовнів для ратування Тетуану.

125 ВОЄННИХ КОРАБЛІВ БОМБАРДУЮТЬ ПОБЕРЕЖЖА МАРОКА.

Ріфи бомбардують Тетуан, чим викликають великий переполох серед цивільного населення міста.

ЛОНДОН, 10. вересня. — 125 французьких і еспанських воєнних кораблів бомбардують побережжя Марока коло Альгудемасу, щоб дати спрогому еспанським військам висісти з кораблів на територію Ріфів.

Кажуть, що Еспанці висадили вже на берег окола 10,000 жовнів і наступають на столицю Абд-Ель-Крима, Аджір, що знаходиться всього п'ять миль на південні Альгудемасу. Для оборони Аджіру Абд-Ель-Крім концентрує 25 тисяч війська.

ЕСПАґЦІ ВИСАДИЛИ ВІЙСЬКО НА ПОБЕРЕЖЖА АФРИКИ.

МАДРИД, Еспанія, 9. вересня. — Бездротна депеша від еспанського диктатора ген. Прімо де Рівери повідомляє, що Еспанцям вдалося остаточно висадити якусь частину війська в залив Альгудемасу, в Північній Африці.

Залив Альгудемасу лежить на середній побережжя еспанської зони в Мароко, звідки еспанські війська були прогнані Ріфами більше як рік тому назад. Війна Ріфів проти Еспанії ведеться з перервами

250 ЕСПАНЦВ ЗГИНУЛО В БОЮ З РІФАМИ.

ЛОНДОН, 10. вересня. — Кореспондент "Дейлі Мейд" у Танжері доносить, що з 1,000 еспанських жовнів, які звели бій з Ріфами в Фендаку, 250 зістало убитих.

вже через 20 років. На полудне від еспанської зони лежить французька зона. Так що Французи "наступають" на Ріфів з полудня, а Еспанці хочуть заатакувати Ріфів з півночі від моря. На східній і західній краях тої ніби еспанської зони лежать території, окуповані еспанським військом, однак ці еспанські посілості віділені між собою простором на 150 довгим, з якого еспанські війська є прогнані Ріфами.

РІФИ НЕ БАЖАЮТЬ ВІЙНИ, ЛИШЕ ХОЧУТЬ НЕЗАВИСИМОСТІ.

ПАРИЖ, 5. вересня. — Кореспондент тутешньої газети "Матін" в Мароко дістався через боеву лінію до Ріфів і мав розмову з братом Абд-Ель-Крима.

Брат Абд-Ель-Крима сказав кореспондентові, що Ріфи не бажали і не бажують війни ані з Францією ані з Еспанією, а лише хочуть незалежності, а признання кордонів своєї країни.

Коли Ріфи це осягнуть, казав брат Абд-Ель-Крима, тоді

вони готові помиритися, а в противному випадку будуть воювати до останнього свого жовніра.

Про султана Марока, Мулая Юсефа, брат Абд-Ель-Крима сказав, що Ріфи його не признають і що він є лише "подвійним зором".

БЕРЛІН, 4. вересня. — Союз підприємців текстильної промисловості Турингії і Саксонії звільнити 15. вересня 200 тисяч робітників.

Бритійський трейд-юнійний конгрес в Скарборо

СКАРБОРО, Англія, 9. вересня. — Трейд-юнійний конгрес обговорював вчора резолюцію, висену радикальними юніями, яка домагалася, щоб генеральній раді конгресу дати право викликати генеральний страйк, коли цього потрібно для оборони певної частини робітництва перед наступом капіталістів.

Після гарячих дебат справу передано раді конгресу, яка має розібрати цю пропозицію і описати зати звіт. Між обронцями резолюції були радикальні юнійні провідники А.

Дж. Кук та Артур Бевін. Проти резолюції промовляли Дж. Р. Клайнс та Дж. Г. Томас, бувши члени уряду Рамсея МекДоналда.

Голосування виказало, що за резолюцією було 1,787,000 голосів, проти — 2,138,000.

Трейд-юнійний конгрес відкинув також пропозицію радикального крила, щоб зменшити число юній і створити одну велику юнію. Ця пропозиція провадилася пів мільоном голосів.

Бен Тилет, секретар політичного й міжнародного департаменту юній транспортних і загальних робітників, один з найсильніших обронців пропозиції, витикав делегатам, що вони є консервативно думаючи.

Конгрес відмовився також обговорювати справу страйку моряків, яку хотів порушити Емануел Шинвел, бувший парламентарний секретар департаменту майнів в уряді МекДоналда і провідник страйку.

Зате конгрес прийняв більшістю мільона голосів резолюцію за творенням шапових комітетів по всіх шапах.

В МЕЛБУРНІ ЗАСУДЖЕНО МОРЯКІВ ЗА ВІДМОВУ ПРАЦЮВАТИ.

Член уряду Пол. Африки каже, що корабельні компанії зробили мільони й помимо того зривають платню.

ЛОНДОН, 10. вересня. — Страйкове положення в Австралії є дальше гірше. В Мелбурні засуджено 62 моряків з ливерпульського корабля "Аскантус" на два тижні в'язниці і на заплачення 2 фунтів стерлінгів кари кожного з за несполу приказам.

До суду покликається також багато інших моряків. Однак моряки нічого собі з того не роблять і кажуть, що прийдуть походом по чотири перед судовий будинок, щоб уможливити судові скорше видати

присуди. Таку заяву зробили моряки трох обнятих страйком кораблів.

СІДНІ, Нью Савт Вейлс, Австралія, 10. вересня. — Уряд предложив вчора в палаті послів законопроект, який заводить 44-годинний тиждень праці в усіх індустріях, що підпадають під юрисдикцію стейтвоних арбітраційних судів. Індустрії, працюючі довше як 44 години на тиждень, на підставі нового закону мусять платити своїм робітникам овертайм.

МІНІСТЕР ВИНУЄ ВЛАСНИКІВ КОРАБЛІВ ЗА СТРАЙК МОРЯКІВ.

Уряд Нью Савт Вейлсу вніс в парламенті законопроект в справі заведення 44-годинного тижня праці.

ПРЕТОРІЯ, Полуднева Африка, 9. вересня. — Тілман Дж. Рос, міністер справедливості, заявив вчора в промові, що не можна надіятися, щоб полуднево-африканський уряд справився з страйком британських моряків, який є світовим румом.

Міністер сказав, що страйк був викликаний власниками

кораблів, які зробили мільони а помимо того бачуть справедливий у зриванню платні робітникам на одного фунта стерлінгів місячно.

Якщо страйк моряків не навчив Полудневої Африки нічого іншого, сказав міністер, то він певно навчив її, що кораблі повинні бути власністю держави.

ГАВЕЛОК ВИЛСОН ЗНОВУ ГОВОРІТЬ.

МОНТРЕАЛ, 9. вересня. — Хоч моряки в Монтреалі не дали оної говорити Гавелокві Вилсонові, президентові юній британських моряків, то проте він свобідно говорить перед буржуазією в її організаціях.

Зрадник британських страйкуючих моряків промовляв вчора в Канадійському клубі і

в своїй промові накликав до ліпшого порозуміння між працею а капіталом.

Реакційний юнійний бюрократ знову повторив ту саму нісенітницю, що страйк, який розпочався на британських кораблях, не є страйком моряків, але страйком безробітних, яким допомагають червоні.

КІЛЬКО НЬО ЙОРК ПЛАТИТЬ ПОДАТКУ.

НЬО ЙОРК, 4. вересня. — Виказ оплат федерального податку показує, що саме місто Нью Йорк заплаатило пів мільярда долларів федерального податку, себто третину всього податку в цілих Злучених Держав.

Всіх податковців в Нью Йорку було 550 тисяч. Тут є включені корпорації і приватні особи.

Обчислюють, що місто Нью Йорк має лише одну восьму частину податковців цілої країни, але між ними є найбільші

В КИШИНЬОВІ СУДЯТЬ 800 БЕСАРАБСЬКИХ СЕЛЯН.

ВІДЕНЬ, 9. вересня. — Газета "Абена" повідомляє, що перед військовим трибуналом в Кишиньові, в Румунії, відбувається росправа проти 800 бесарабських селян.

Вони були арештовані румунською карною експедицією після викриття мнимого змови на видання Бесарабії Радянському Союзові.

БЕЗРОБІТТЯ В АНГЛІ СІЛЬНО ЗРОСТАЄ.

ЛОНДОН, 10. вересня. — Безробіття у Великій Британії дальше скоро зростає. Звіт з 31. серпня виказує 1,354,100 безробітних, себто 10,362 більше як попереднього тижня і 191,220 більше як минулого року.

ВІСЬКО УБИЛО З СТРАЙКУЧИХ РОБІТНИКІВ.

МАНАГУА, Нікарагуа, 10-го вересня. — В Ель Галльо над рікою Ріо Гранде пришло вчора до сутички між страйкуючими робітниками овочевої компанії а військом і трох страйкерів убито а двох ранено.

Два тижні тому назад страйкері захопили власність овочевої компанії в свої руки і держать до цього часу та не допускають до експорту бананів. (Республіка Нікарагуа лежить в Центральній Америці.)

ЗА ТРИ МІСЯЦІ ПРИБУЛО 32,449 ІМІГРАНТІВ.

ОТТАВА, 10. вересня. — Виданий департаментом імміграції звіт виказує, що за перші три місяці біжучого фискального року, то є від 1. квітня до 30. червня 1925 року, до Канади прибуло 32,449 іммігрантів.

З цього числа 16,094 осіб прибуло з Великої Британії та Ірландії, 5,307 зі Злучених Держав та 11,048 з інших країн, майже всі з північної Європи.

ВЕЧІРНА ШКОЛА РОЗПІЧНЕТЬСЯ 12. ЖОВТНЯ.

Рада публичних шкіл у Вінніпегу постановила, що вечірня наука в публичних школах розпочнеться 12. жовтня і буде тревати до 12. березня (марта), з рідвняними вакаціями від 18. грудня до 4. січня.

багачі, і тому місто платить одну третину всіх податків. Сама фінансова діяльність в Нью Йорку, себто Вол стріт і околлиця, заплаатила \$300,000,000 федерального податку.

ТУРЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ ПЛЕБІСЦИТУ В ОКРУЗІ МОЗУЛЯ.

Тевфік Рушді Бей каже, що Туреччина не прийме рішення Ліги, якщо воно буде негідне з договорами.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. вересня. — Тевфік Рушді Бей, турецький міністер закордонних справ, предложив вчора раді Ліги Націй меморандум, в якому формально домагається плебісциту для вирішення, чи округ Мозуль в горішній Мезопотамії має належати до Туреччини, чи до Іраку, що находиться під британським мандатом.

Тевфік Рушді Бей видав також заяву, в якій каже, що Туреччина ніколи не згодиться прийняти рішення ради Ліги Націй в справі принадлежності Мозуля, якщо воно не буде згідне з існуючими договорами.

Бувший данський преміер Цале вигодосив на зборі Ліги Націй промову, в якій зак-

кав раду Ліги, щоб продовжувати підготовчі кроки для скликання конференції роззброєння і студювала всі проблеми звязані з роззброєнням.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. вересня. — Плебісцит в Мозульському окрузі, в північній Мезопотамії має належати до Туреччини, чи до Іраку під британським мандатом, є цікаковито неможливи, — заявив тут кореспондент преси Л. М. М. Емери, британський секретар колоній.

Пого заява була зроблена у відповідь на меморандум, жадаючий такого плебісциту, що його предложив раді Ліги Націй Тевфік Рушді Бей, турецький міністер закордонних справ.

БРИТІЙСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ НЕ ГОДИТЬСЯ З ПОСЛОМ ВУДКАКОМ.

Каже, що комуністичний посол Саклатвала має право їхати на конгрес Міжпарламентарної юнії.

ЛОНДОН, 9. вересня. — Члени британської групи Міжпарламентарної юнії, яка збереться в Оттаві і Вашингтоні, виразили вчора, що не годяться з консервативним послом полк. Вудкаком, який оповістив, що не поїде в делегації на конгрес юнії, якщо поїде в характері делегата комуністичний посол Саклатвала.

У відповіді послові Вудкакові сказано, що Міжпарла-

ментарна юнія складається з багатьох парламентаристів, які мають ріжні політичні погляди. Всякий посол парламенту може вступити до юнії і кожний член юнії має право бути присутним на всіх конференціях.

І хоч у відповіді висловлюється жалз з приводу того, що Вудкак рішив зрезигнувати з члена британської делегації, то проте ніякої зміни в складі делегації не зроблено.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ.

ПАРИЖ, 5. вересня. — З учолі французької делегації бурядових кругів повідомляють, що в половині жовтня між Францією і Радянським Союзом розпочнеться переговори в справі закінчення франкорадянського договору.

Французький уряд іменував вже членів делегації, що буде вести переговори з С.Р.С.Р. На-

чолі французької делегації будуть стояти Де Монзі, міністер закордонних справ, а на чолі радянської — Леонід Красін, радянський амбасадор до Франції.

Ходить поголоска, що перед розпочаттям переговорів Де Монзі поїде до Радянського Союзу.

ВИБІР НОВОГО ВИКОНКОМУ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ АМЕРИКИ.

Дня 30. серпня в Шікаго закінчилася 10-днівна конвенція Робітничої (Комуністичної) Партії Америки. На останній сесії вибрано новий Центральний Виконавчий Комітет партії, до котрого увійшло по 10 членів від більшости і меншости та один неутральний голова.

Від фракції більшости до Ц.В.К. увійшли оці: Фостер, Аберн, Бравдер, Бігелмен, Бурмен, Кенон, Дон, Б. Рейнолдс, Ф. Аронберг і представник Ліги Робітничої Молоді.

Від меншости увійшли: Рутенберг, Гілаов, Ведахт, Енгдад, Ловстон, Балам, Вайнстон, Майнор, Вайт і Шміс.

Крім цього обі фракції іменували до Ц.В.К. по трох своїх заступників. Заступники мають право забирати голос на засіданнях Ц.В.К., однак не можуть голосувати.

Між страйкуючими пломберами і Геріс Абатоюр Ко. в Ст. Боніфес заключено компромісову угоду і робітники повернули до праці. Компанія згодилася платити неюнійним робітникам юнійну платню і давати їм лише юнійні години праці. Юнії зі своєї сторони валили домагання, щоб працювали лише юнійні робітники.